

ДО

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ – КАРНОБАТ

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

От Мария Генова – заместник-кмет на Община Карнобат

ОТНОСНО: Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Карнобат

УВАЖАЕМИ ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

В съответствие с чл. 196, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, областният управител на област Бургас организира изработването на областна стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците от област Бургас въз основа на анализ на потребностите от подкрепа във всяка община на територията на областта. Стратегията включва и описание на предизвикателствата, стратегическите цели и необходимите дейности в областта на подкрепата.

Етап от изготвянето на областната стратегия е изготвянето и приемането от общинските съвети на Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците във всяка община. Чрез Анализа на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Карнобат се извършва оценка и се отчитат постиженията и слабите страни в областта на приобщаващото образование на децата и учениците от общината в периода 2022-2023 г. Анализът цели да бъдат поставени приоритетите, целите за приобщаващо образование, да се планират конкретните мерки за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в съответствие с конкретните потребности на всяко дете или ученик в детските градини и училищата на територията на община Карнобат през периода 2024-2027 година.

В обхвата на Анализа са включени всички институции в системата на предучилищното и училищното образование на територията на Община Карнобат, както и социални услуги за деца и ученици.

В процеса на изготвяне на анализа са използвани следните методи и подходи:

- Систематизиране на данни и информация, събирани текущо и целево от общинската администрация.
- Работни срещи между представители на общинска администрация, директори на образователни институции, Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, представители на регионални структури на Министерство на образованието, с участието на

представители на консултативни съвети на общинско ниво, с ръководители и екипи на социални услуги за деца, социални партньори, кметове и кметски наместници, представители на местни обществени организации, читалища, други заинтересовани страни (родители, здравни медиатори).

На база на предоставената информация е описано текущото състояние, изведени са предизвикателствата във връзка с предоставянето на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, отчетени са специфичните потребности на конкретни целеви групи за подкрепа, тенденциите и перспективите в развитието на дейностите на територията на Община Карнобат, както и възможностите и ресурсите за планиране и осъществяване на адекватни мерки за обща и допълнителна подкрепа през новия стратегически период 2024-2027 г.

Във връзка с изложеното, предлагам Общински съвет – Карнобат да вземе следното

РЕШЕНИЕ:

1. На основание чл.21, ал.23 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, във връзка с чл.196, ал.3 от Закона за предучилищната и училищното образование, Общински съвет – Карнобат приема Анализа на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от община Карнобат през периода 2022-2023 г.
2. Задължава Кмета на Общината да извърши всички необходими правни и фактически действия по изпълнение на настоящите решения.

Вносител:

Мария Генова – заместник-кмет

Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Карнобат

I. Въведение

Анализът и оценката на потребностите за подкрепа на децата и учениците в община Карнобат е разработен в съответствие с чл.196, ал.1 от Закона за предучилищното и училищното образование и Наредбата за приобщаващо образование, както и с действащото законодателство, свързано с прилагането на политики за закрила и подкрепа на децата и учениците.

Със заповед на кмета на Община Карнобат е сформирана общинска работна група за изготвяне на Анализ на потребностите от подкрепа за децата и учениците в община Карнобат, която включва експерти от общинска администрация, директори на детски градини и училища на територията на общината, ръководители на социални услуги и др.

Чрез Анализа на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Карнобат се извършва оценка и се отчитат постиженията и слабите страни в областта на приобщаващото образование на децата и учениците от община Карнобат в периода 2022-2023 г.

Анализът е етап от процеса на разработване на Стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в област Бургас и от процеса на стратегическо планиране на общинско ниво за периода 2024-2027 г. и поставя вниманието върху потребностите от подкрепа за преодоляване последиците от пандемията COVID-19, в общия контекст на демографска ситуация, социално-икономическо състояние, национални и общински политики, свързани с образованието. Анализът цели да бъдат поставени приоритетите, целите за приобщаващо образование, да се планират конкретните мерки за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в съответствие с конкретните потребности на всяко дете или ученик в детските градини и училищата на територията на Община Карнобат през 2024-2027 година.

В обхвата на Анализа са включени всички институции в системата на предучилищното и училищното образование на територията на Община Карнобат, както и социални услуги за деца и ученици.

В процеса на изготвяне на анализа са използвани следните методи и подходи:

Систематизиране на данни, информация, събирани текущо и целево от общинската администрация.

Работни срещи между представители на общинска администрация, директори на образователни институции, Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, представители на регионални структури на Министерство на образованието, с участието на представители на консултативни съвети на общинско ниво, с ръководители и екипи на социални услуги за деца, социални партньори, кметове и кметски наместници, представители на местни обществени организации, читалища, други заинтересовани страни (родители, здравни медиатори).

На база на предоставената информация е описано текущото състояние, изведени са предизвикателствата във връзка с предоставянето на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, отчетени са специфичните потребности на конкретни целеви групи за подкрепа, тенденциите и перспективите в развитието на дейностите на територията на Община Карнобат, както и възможностите и ресурсите за планиране и осъществяване на адекватни мерки за обща и допълнителна подкрепа през новия стратегически период 2024-2027 г.

II. Състояние и предизвикателства

1. Демографска характеристика на Община Карнобат и тенденции.

Демографското състояние на територията на Община Карнобат не се отличава съществено от посоката и динамиката на демографските процеси в национален мащаб. Населението по данни на НСИ към 31.12.2022 г. е 20 349, в т. ч. 10 568 жени и 9781 мъже. Негативните демографски процеси в общината са сходни с тези в областта, в Югоизточен район като цяло и в малките населени места в страната.

Единадесет населени места към 31.12.2022 г. са с население под 100 души, а към същия период - едно с население 1 000 и повече души по постоянен адрес – Екзарх Антимово. Запазва се тенденцията за намаляване на населението като цяло в общината, както и на застаряване.

Таблица 1. Естествено движение на населението през 2022 г. по области, общини и пол.

Области Общини	Живородени			Умрели			Естествен прираст		
	всичко	момчета	момичет а	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Айтос	231	122	109	439	241	198	-208	-119	-89
Бургас	1601	842	759	2860	1462	1398	-1259	-620	-639
Камено	99	57	42	239	131	108	-140	-74	-66
Карнобат	182	98	84	423	214	209	-241	-116	-125
Малко Търнова	16	7	9	104	51	53	-88	-44	-44
Несебър	212	116	96	372	202	170	-160	-86	-74
Поморие	185	100	85	426	229	197	-241	-129	-112
Приморско	49	26	23	111	54	57	-62	-28	-34
Руен	265	139	126	346	198	148	-81	-59	-22
Созопол	90	46	44	280	158	122	-190	-112	-78
Средец	118	57	61	309	173	136	-191	-116	-75
Сунгурларе	105	58	47	268	126	142	-163	-68	-95
Царево	68	32	36	164	94	70	-96	-62	-34

Източник: НСИ

Таблица 2. Механично движение на населението през 2022 г. по области, общини и пол.

Област Общини	Заселени			Изселени			Механичен прираст		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Айтос	366	156	210	449	221	228	-83	-65	-18
Бургас	3823	1782	2041	3153	1661	1492	670	121	549
Камено	252	114	138	256	125	131	-4	-11	7
Карнобат	373	165	208	434	230	204	-61	-65	4
Малко Търнова	87	41	46	99	36	63	-12	5	-17
Несебър	2367	1163	1204	785	354	431	1582	809	773
Поморие	845	378	467	455	195	260	390	183	207
Приморско	213	101	112	174	88	86	39	13	26
Руен	407	163	244	463	205	258	-56	-42	-14
Созопол	500	251	249	363	165	198	137	86	51
Средец	327	156	171	343	167	176	-16	-11	-5
Сунгурларе	264	114	150	217	93	124	47	21	26
Царево	246	116	130	186	84	102	60	32	28

Източник: НСИ

През 2022 година Община Карнобат е втора след Бургас по най-висок отрицателен естествен прираст на населението в областта (- 125 души) и с много висок отрицателен механичен прираст (-61 души) в област Бургас.

Неблагоприятни фактори, които влияят върху демографската ситуация са ниската раждаемост, емиграционните и имиграционните процеси, протичащи в общината, свързани с липса или ограничени възможности за заетост, търсене по добри доходи, продължаване на образованието в други градове или чужбина и др.

Процесите на трудова миграция засягат най-вече младежи и хора в трудоспособна възраст.

Таблица 3: Население под, във и над трудоспособна възраст в Община Карнобат към 31.12.2022 г.

Население под, във и над трудоспособна възраст	Общо	Мъже	Жени
Население	20349	9781	10 568
Под трудоспособна възраст	3377	1 788	1 589
В трудоспособна възраст	11 385	5976	5409

Над трудоспособна възраст	5587	2017	3570
------------------------------	------	------	------

По данни на НСИ.

По данни на ГРАО през 2023 г. родените с постоянен адрес в Община Карнобат са 194 деца, спрямо 231 деца през 2022 г.

Починалите с постоянен адрес в Община Карнобат през 2023 г. са 395, с 34 души по-малко от починалите през 2022 г.

2. Общи данни и характеристика на институциите в системата на предучилищното и училищното образование на територията на Община Карнобат

2.1. Детски градини

През учебната 2022/2023 година на територията на Община Карнобат предучилищно образование се осъществява в 7 детски градини, като към една от тях – ДГ „Пролет“, с- Кликач има разкрит филиал в с. Соколово.

За учебната 2022/2023 година в Списъка на средищните детски градини и училища в Република България са включени ДГ „Митко Палаузов“, с. Екзарх Антимово и част от Детска градина „Пролет“, с. Кликач, Община Карнобат.

С Решение № 366.I от Протокол №28 от 21.07.2022 г., т.35 от дневния ред, Общински съвет - Карнобат реши да се въведе и осъществява задължително предучилищно образование и за 4-годишните деца в детските градини на територията на общината. През учебната 2022/2023 г. в задължително предучилищно обучение са обхванати общо 155 деца на 4- годишна възраст, а през 2021/2022 г. са били общо 149 деца.

Задължително предучилищно обучение се предоставя и от 4 общински училища. През учебната 2022/2023 г. в 4 полудневни подготвителни групи за задължително предучилищно обучение са обхванати общо 91 деца на 5-6- годишна възраст, а през 2021/2022 г. са били общо 104 деца.

За всички деца, които са обхванати в общинските детски градини и в подготвителните групи към общинските училища, е осигурена подкрепа чрез прилагане на интегрирани мерки за осигуряване на достъп до предучилищно образование (отмяна на таксите, осигурен безплатен превоз, социална подкрепа, общностна работа и др.)

През учебната 2022/2023 година равният достъп до ранна детска грижа и качествено предучилищно образование е гарантиран чрез 4 яслени групи към общинските детски градини, 24 целодневни групи в общинските детски градини и четири полудневни подготвителни групи в общинските училища. Общо в общинската система на предучилищното образование са обхванати 723 деца.

2.2. Общински училища

Мрежата от общински училища осигурява достъп до начално, основно, средно и средно професионално образование и включва четири основни училища, 2 средни училища и 1 професионална гимназия:

- ОУ "Христо Ботев", с. Кликач;
- ОУ "Христо Ботев", с. Екзарх Антимово;
- ОУ "Петко Рачев Славейков", гр. Карнобат;
- ОУ "Христо Смирненски", гр. Карнобат;
- СУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Карнобат;
- СУ „Христо Ботев“, гр. Карнобат;
- Професионална гимназия по селско стопанство, гр. Карнобат.

За учебната 2022/2023 година в Списъка на средищните детски градини и училища в Република България са включени ОУ "Христо Ботев", с. Екзарх Антимово; ОУ "Христо Смирненски", гр. Карнобат; СУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Карнобат; СУ „Христо Ботев“, гр. Карнобат.

Средно училище „Христо Ботев“, СУ „Св. Св. Кирил и Методий“ и ОУ „Христо Смирненски“, гр. Карнобат са включени в Списъците на иновативните училища в Република България за учебната 2021/2022 година и за учебната 2022/2023 година.

В сътрудничество с екипите на общинските училища се насърчава ученето и реинтегрирането в образователната система и на лица, навършили 16 години и възрастни без начално и основно образование от уязвими групи, вкл. и роми, чрез самостоятелна форма на обучение.

През учебната 2022/2023 г. самостоятелна форма на обучение е организирана за общо 57 лица, навършили 16 години в пет общински училища ОУ "Христо Ботев", с. Кликач; ОУ "Христо Смирненски", гр. Карнобат; СУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Карнобат; СУ „Христо Ботев“, гр. Карнобат; Професионална гимназия по селско стопанство, гр. Карнобат

Функционирането на средищни детски градини и училища в общинската образователна инфраструктура е ключово от гледна точка на социалната интеграция и приобщаващото образование на децата и учениците, които живеят в малките населени места на територията на общината.

Таблица 5. Брой на учениците в дневна форма на обучение в училищата на територията на Община Карнобат към 01.1.2021 г., към 01.1.2022 г. и към 01.1.2023 г

Брой ученици в дневна форма на обучение в училищата на територията на Община Карнобат	към 1.1.2021 г.	към 1.1.2022 г.	към 1.1.2023 г
Ученици 1- 4 клас	850	776	801
Ученици 5- 7 клас	705	686	647
Общо ученици от 1 - 7 клас	1552	1462	1448
Ученици в 8 -12 клас	998	1011	1048
Общ брой на ученици от 1 до 12 клас	2553	2473	2496

Източник: Национална електронна информационна система за предучилищно и училищно образование — НЕИСПУО, Кампания 2

В шестте общински училища са осигурени условия и се осъществява целодневна организация на учебните занимания, която включва: образователна подготовка, самоподготовка, отдих, занимания по интереси, здравословно безплатно обядно хранене. През последните две учебни години делът на учениците, обхванати в групите за целодневна организация на обучение, е около 80 на сто.

Таблица 6: Данни за броя на групите за целодневна организация на обучение и броя на учениците, включени в целодневна организация на учебния ден.

Учебна година	Брой групи за целодневна организация на обучение	Брой на учениците, включени в групите за целодневна организация на обучение
2020/2021 г	52	1211
2021/2022 г.	51	1135
2022/2023 г.	50	1128

Продължава добрата практика за предоставяне на безплатни закуски и обедно хранене за всички ученици, включени в целодневна организация на обучението.

През 2022/2023 г. по Национална програма „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“, модул 1 „Съвременна среда за качествено обучение по хуманитарни науки, изкуства и спорт“ са получили финансиране 3 общински училища на обща стойност 49 549 лв.

В рамките на целодневната организация се осигурява подкрепа на личностно развитие на всяко дете в съответствие с неговите потребности и чрез занимания по интереси. През 2022/2023 учебна година са сформирани 127 групи за занимания по интереси, като 46 групи са финансирани от НП „Заедно в изкуствата и спорта“.

За отчетния период по национални програми, финансирани от МОН към общинските училища са привлечени 784 765 лв.

3. Групи деца и ученици в общинската образователна инфраструктура.

3.1. Данни за деца и ученици със специални образователни потребности в институциите в системата на предучилищното и училищното образование на територията на Община Карнобат за учебната 2022/2023 г.

Детска градина	Брой деца със СОП
Детска градина „Вълшебство“, гр. Карнобат	3
Детска градина „Мир“, гр. Карнобат	3
Детска градина „Иглика“, гр. Карнобат	2
Детска градина „Милко Палаузов“, с. Екз. Антимово, Община Карнобат	2
Общ брой деца със СОП в общинските детски градини	10
Училище	Брой ученици със СОП
Средно училище „Св. св. Кирил и Методий“, гр. Карнобат	22
Средно училище „Христо Ботев“, гр. Карнобат	24
Основно училище „Христо Смирненски“, гр. Карнобат	8
Основно училище „Петко Рачев Славейков“, гр. Карнобат	3
Основно училище „Христо Ботев“, с. Кликач	1
ПГСС, гр. Карнобат	4
Общ брой ученици със СОП в общинските училища:	62 ученици

Източник: Национална електронна информационна система за предучилищно и училищно образование — НЕИСПУО, Кампания 2.

3.2. Данни за деца и ученици с хронични заболявания, за деца и ученици в риск и деца и ученици с изяви дарби за учебната 2022/2023 г.

За учебната 2022/2023 г. по данни на директорите на общинските образователни институции в системата на предучилищното и училищното образование общо 6 деца и ученици са с хронични заболявания, общо 67 ученици са в риск, а общо 43 деца са с изяви дарби.

През учебната 2022/2023 г. в няколко от детските градини и училища на територията на Община Карнобат е отчетена висока концентрация на деца и ученици от уязвими групи по критерий "образователно ниво на родителите (настояниците)".

Според информацията, подадена от директорите в НЕИСПУО, модул

„Характеристика на средата - образователното ниво и трудовата заетост на семейството“, тези общински образователни институции попадат в пета или четвърта група.

III. Приобщаващо образование в общинските детски градини и училища

Общата и допълнителната подкрепа се осигурява там, където са децата и учениците — в детските градини и училищата.

В случаите по чл.111, ал.1, т.1 от Закона за предучилищното и училищното образование - в домашни или в болнични условия, а при необходимост от разширяване на общата и допълнителната подкрепа, която се осигурява в детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие, и в зависимост от спецификата на дейностите - и от разстояние в електронна среда чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии.

Във връзка с пандемията от COVID-19 и когато поради извънредни обстоятелства присъственият образователен процес в образователните институции е преустановен, в Закона за предучилищното и училищното образование и Наредбата за приобщаващото образование са регламентирани редът и условията за осъществяване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в зависимост от спецификата ѝ, доколкото и ако е възможно, от разстояние в електронна среда.

За осъществяване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие в детските градини и училищата на територията на Община Карнобат работят педагогически специалисти като психолог, логопед, педагогически съветник, ресурсен учител и др. според потребностите на детето.

Част от специалистите са осигурени от Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование /РЦПППО/ - гр. Бургас.

През учебната 2022/2023 г. ресурсно подпомагане на 46 ученици със СОП е осигурено от екипите за ресурсно подпомагане в СУ „Христо Ботев“ и СУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Карнобат.

Логопеди, психолози и образователни медиатори са наети и по проекти с осигурено външно финансиране.

През 2022 г. в общинските училища работят общо 14 образователни медиатори, за които е осигурено финансиране по проекти и по Национална програма „Подкрепа на образователните медиатори и социални работници“ на Министерство на образованието и науката или от бюджета на образователните институции.

В обхвата на националната програма „Подкрепа на образователните медиатори и социални работници“ не са включени общинските детски градини.

В рамките на средствата на делегирания бюджет в общинските училища е осигурена щатна численост за длъжностите на психолог и/или логопед и за педагогически съветник.

Общинските образователни институции включват в годишния план за дейността мерките за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

В изпълнение на разпоредбата на чл. 7 от Наредбата за приобщаващото образование за организиране и координиране на процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в детската градина и училището в началото на всяка учебна година със заповед на директора се определя координатор. Координаторът осигурява съгласуваност екипите за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците и дейностите с педагогическите специалисти и с родителите във връзка с подкрепата за личностно развитие на децата и учениците.

Общата подкрепа за личностно развитие се предоставя на всички деца и ученици в съответствие с чл. 178 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на деца и ученици със специални образователни потребности, в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби в съответствие с чл.187 и чл.188 от Закона за предучилищното и училищното образование, във

основа на оценката на индивидуалните потребности.

Оценката на индивидуалните потребности са извършени от специалисти в съответствие с разпоредбата на Наредбата за приобщаващото образование.

В случаите, когато детската градина или училището не може да осигури специалисти за ресурсното подпомагане на децата и учениците със специални образователни потребности, в законово определения срок, по искане на директора, дейностите за ресурсно подпомагане се осигуряват от Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование /РЦПППО/ - гр. Бургас.

През учебната 2022/2023 г. общо 26 деца и ученици със специални образователни потребности получават ресурсно подпомагане от ресурсен учител, назначен към Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование /РЦПППО/ - гр. Бургас.

През периода на действие на Областната стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в област Бургас и на Общинския план за личностно развитие на децата и учениците в Община Карнобат общата цел на приобщаващото образование е предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в образователни институции на територията на Община Карнобат чрез осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им, в съответствие с техните потребности.

Приобщаващото образование е ориентирано към създаване на условия за личностно развитие на децата и учениците и при нововъзникнали и продължителни кризисни обстоятелства – извънредно положение и епидемична обстановка:

- Осигуряване на условия за интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие на всяко дете и ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите, основани на екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;

- Ранно откриване на заложбите и способностите на всяко дете и ученик и насърчаване на развитието и изявата им;

- Изграждане на позитивен организационен климат и на подходяща психологическа среда в образователните институции чрез превенция на тормоза и насилието, преодоляване на проблемното поведение, възпитаване на добри поведенчески и мотивационни модели, формиране на социални и комуникативни умения;

- Осигуряване на квалифицирани, мотивирани, ангажирани и ефективни педагогически специалисти;

- Развитие на училищната общност чрез взаимодействие и обратна връзка между деца/ученици/родители — учители/педагогически специалисти; между училищната общност и местната общност; между училищната общност, местната общност, неправителствени организации, социални партньори и бизнеса;

- Междуинституционално сътрудничество в процеса на осигуряване и осъществяване на обща и допълнителна подкрепа за децата и учениците, особено в условията на непредвидени и продължителни епидемични ситуации (COVID-19).

4. Обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Карнобат

- **Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;**

Екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти се осъществява във всички образователни институции на територията на община Карнобат чрез дейностите, регламентирани в чл.16 от Наредбата за приобщаващото образование.

Екипната работа е от изключително значение за осъществяване на комплексната подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в институциите от системата на предучилищното

и училищното образование на територията на Община Карнобат.

Педагогически специалисти, като психолог, специален педагог, логопед и др. са назначени на щат към двете средни училища, в останалите училища и детски градини се осигуряват от Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование /РЦПППО/- гр. Бургас или социална услуга.

Реализирани са дейности за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти чрез включване в обучения по национални програми и по проекти. Осигурява се поддържаща квалификация и преквалификация на педагогическите специалисти, като се отчита необходимостта от кадри за дефицитни длъжности в съответната образователната институция.

- **Допълнителни занимания и модули за преодоляване на обучителни затруднения.**

Общинските детски градини и училища с подготвителни групи участват в проект BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“. Проектът се финансира по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. Конкретен бенефициент е Министерство на образованието и науката, а партньор е Центърът за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (ЦОИДУЕМ).

По проекта в общинските детски градини и училища с подготвителни групи през учебната 2022/2023 г. са сформирани общо 12 групи за допълнителна подготовка по български език на деца от етническите малцинства в задължителна предучилищна възраст. В групите са обхванати около 96 деца.

През летните месеци на 2022 г. и 2023 г. за повишаване на училищната готовност, в три общински училища са сформирани общо 3 групи с по 20 деца - общо 60 деца в задължителна предучилищна възраст. Програмата на „лятното училище“ включваше интерактивни ролеви занимания с образователни елементи и игри, както и др. ситуации, чрез които да се съхранят и доразвият придобитите знания и социални умения, усвоени от децата през учебното време в предучилищните групи, преди да постъпят в първи клас.

Общинските училища участват в проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“. Конкретен бенефициент по процедурата BG05M2OP001-2.011 „Подкрепа за успех“ по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014- 2020 (ОП НОИР 2014-2020), съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове е Министерството на образованието и науката. Изпълнението на проекта приключи към 31 декември 2023 г. В периода септември 2021 г.-15 декември 2023 г. три общински училища са изпълнявали дейности по проект BG05M2OP001-3.018-0001 „Подкрепа за приобщаващо образование“.

Във всички училища на територията на Община Карнобат се провеждат допълнително обучение и консултации по учебните предмети от задължителната подготовка за преодоляване на затруднения.

- **Кариерно ориентиране на учениците**

В общинските училища се провеждат дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване за подпомагане на учениците в техния избор на образование в по-горна степен и/или избор на професия, както и за осъществяване на връзка между училищата и бизнеса.

Обсъждат се теми във връзка с кариерното ориентиране в часа на класа и в групите за занимания по интереси.

Организирант се срещи и посещения между учениците и представители на средни училища и професионални гимназии. Представят се условията за прием, информация за предлаганите специалности, програмите и ресурсите за обучение, възможностите за последваща реализация.

Целенасочено се работи за развитие на професионалното образование на територията на

Община Карнобат чрез инициативи за кариерно ориентирани към специалностите, по които се осъществява прием след завършен 8 клас.

Подобрена е образователната среда за професионално обучение, като са изградени иптерактивни кабинети по практика, закупена е нова селскостопанска техника – комбайн за провеждане на производствена практика.

Проведени са две информационни кампании за учениците от 6 и 7 клас, относно професионалното им ориентирани, междуучилищен обмен и срещи на учениците от 6 и 7 клас от всяко училище с различни местни работодатели. Разширени са познанията относно професиите и бъдещата професионална реализация на учениците.

• **Занимания по интереси**

За децата и учениците от общинската образователна система са осигурени условия и възможности за участие в занимания по интереси чрез включване в различни дейности на детската градина, училището, по проекти и чрез форми на работа в народните читалища. На децата и учениците се предоставя подкрепа за участие и изява на общинско, областно и регионално ниво.

През учебната 2022/2023 г. са сформирани 127 групи, като в тях са обхванати общо 923 деца и ученици.

Занимания по интереси се осъществяват в рамките на целодневната организация на обучението и чрез дейности за развитие на способностите, компетентностите и за изява на дарбите на учениците по чл. 16а от Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

Общината, учебните и детски заведения и неправителствения сектор осигуряват извънкласни и извънучилищни форми на работа, организирани и с ресурсите на проекти с външно финансиране.

В общинските спортни клубове са разкрити групи и се практикуват футбол, фехтовка, лека атлетика и борба.

През м. юни 2023 г. се проведе общински турнир по минифутбол, в който взеха участие над 100 деца от общинските училища. През м. септември 2023 г. се проведе няколко спортни инициативи – Традиционното лекоатлетическо състезание „Шосеен пробег –Карнобат“, демонстрационен турнир по волейбол, в който се включиха отбори от общинските училища, турнир по класическа борба „з.м.с. Атанас Комшев“ и инициативата „Президентски тест“ с участието на над 150 ученици.

Балканският фестивал на изкуствата, който се провежда ежегодно осигурява възможност на голяма част от децата и учениците да се изявят в организирани активности. Около 60 младежи се включват в организацията и провеждането на Фестивала като доброволци, което засилва чувството за принадлежност и участие в местната общност.

По повод 1 юни – Деня на детето, 26 септември – Празник на Карнобат и в навечерието на Коледа, Община Карнобат организира общински детски празници с участие на деца от различни етноси от общинските детски градини и училища.

- Лятна академия „Ваканция 2023“ : В Лятната академия ежегодно се включват около 40 деца и ученици. Лятната академия се организира от МКБППМН – Карнобат и Центъра за обществена подкрепа. Участниците се запознаха с природни, исторически и туристически забележителности на родния край, посетиха Археологически парк „Маркели“, Исторически музей „Ат. Караиванов“, художествена галерия „Бенчо Обрешков“ при НЧ „Димитър Полянов -1862 г.“

В рамките на лятната академия участниците се запознаха с различни предприятия на територията на гр. Карнобат. Посетиха ЖП гара – Карнобат, Фирма „Карина“, Консервна фабрика, Районен съд, РСПАБЗН, РУП – Карнобат. Чрез тези посещения учениците обогатиха представите си за различни професии и възможностите им за практикуване. Творческите ателиета и спортните активности създадоха позитивна среда и нагласа за споделяне на опит.

Изнесената Лятна академия допринесе за патриотичното възпитание на учениците от различните етноси, за повишаване на чувството им на принадлежност и за изграждане на взаимоотношения на сплотеност, толерантност, взаимопомощ в мултиетническа среда, обогати знанията им.

През 20222023 година по кампания „Чиста околна среда - 2022“, конкурсна процедура „Обичам природата - и аз участвам“ на ПУДООС е реализиран проект в ОУ „П.Р. Славейков“. Подобрена е образователната среда, като е създадено пространство за екологично образование и възпитание на открито.

Извънучилищни и извънкласни дейности са организирани от общинските училища по Националните програми „Отново заедно“ и „Заедно в изкуствата и в спорта“ на МОН.

Насърчава се двигателна активност на децата и учениците чрез подобряване на условията за масов ученически спорт и подкрепа за провеждане на ученическите спортни игри.

Ежегодно в Календара на Община Карнобат за проявите в областта на културата, образованието и спорта се включват различни прояви и празници за изява на децата и учениците.

• Библиотечно – информационно обслужване

В 7 общински училища функционира училищна библиотека, като училищната библиотека се обслужва от библиотекар/учители. Във детските градини са обособени зони или кътове за четене с детска литература.

Във всички образователни институции в системата на предучилищното и училищното образование се провеждат инициативи и кампании, популяризиращи четенето — седмица на книгата, дни на четенето и др. Ученици участват в литературните дни и срещи с писатели и поети в рамките на програмата по повод Деня на община Карнобат.

Общинските училища разполагат с компютърни зали и интернет. За учениците е осигурен достъп до информация, провеждат се дейности за създаване на навици и насърчаване на четенето, за търсене и ползване на информация в интернет, за ползване на електронни образователни продукти, помагала и учебници.

Използват се ресурсите и библиотечния фонд на народните читалища на територията на общината.

• Грижа за здравето.

В общинската образователна инфраструктура са налични общо 14 здравни кабинета - 7 от тях са разкрити в училищата и 7 в детските градини.

Здравното обслужване на децата в общинските детски градини и училища се осъществява по график от 12 медицински специалисти по здравни грижи.

Грижата за здравето на децата и учениците в общинските училища и детски градини се

осигурява по график от назначени на щат медицински специалисти, както и от общопрактикуващите лекари.

Най-голямото предизвикателство, отговорност и задача е преодоляване на последиците по отношение на физическото и когнитивното развитие и психичното здраве на децата и учениците от пандемията, свързана с COVID-19.

Във всички училища се осигурява обедно хранене на учениците. По схемите „Училищно мляко „ и „Училищен плод“ се предоставя качествени млечни продукти, плодове и зеленчуци, които допринасят за здравословното и балансирано хранене на подрастващите . В дейностите са обхванати всички деца в предучилищна възраст и учениците от начален етап на обучение.

В Община Карнобат са назначени и работят на терен 2 здравни медиатори, които съдействат за повишаване на обхвата по Националния имунизационен календар на децата от 0 до 7 годишна възраст. Провеждат беседи с подрастващи и млади хора и с техните родители за начините за предпазване от нежелана и ранна бременност, за опасностите, които крие ранната бременност за майката и бебето.

- **Осигуряване на общежитие**

На територията на Община Карнобат не са разкрити общежития към училищата.

- **Поощряване с морални и материални награди**

Община Карнобат ежегодно връчва „Наградата на Карнобат“ в категорията „Ученик на годината“ на ученици с високи постижения в учебната и извънкласните дейности. Децата и учениците се поощряват с морални и с материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност, а именно:

- за постигнати отлични успехи в учебната дейност, класиране на призови места при реализиране на изследователски проекти или проекти за иновации в образованието;

- за класиране на призови места и постижения в общински, областни, регионални, национални и международни състезания, олимпиади, конкурси, фестивали и събития за изява на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта;

- за прояви на гражданска доблест, участие в доброволчески и благотворителни инициативи, за участие в дейности и прояви за приобщаване на децата и учениците към национално значими идеали и ценности.

Директорът на образователната институция, след решение на педагогическия съвет, със заповед може да учредява награди за децата и учениците, определяни с правилника за дейността на съответната институция.

Използват се възможностите за стимулиране на деца с изявени дарби по реда на Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби. В периода 2021 г.- 2022 г. двама ученици са получили стипендии по програмата.

Ежегодно се връчва наградата „Спортист на годината“ на спортисти с високи постижения.

Ежегодно Община Карнобат финансира международното участие на АНПТ „Карнота“ във Фестивала на слънчогледа в Република Турция.

- **Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение.**

През 2023 г. МКБППМН Карнобат е образувала 23 възпитателни дела. Наложени са възпитателни мерки по Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, като съставът, разглеждащ делото, се ръководи от тежестта на извършената проява, инцидентна ли е или лицето има и други регистрирани прояви, както и от причините и условията, довели до извършването ѝ.

Най-често извършваните противообществени прояви са кражба на пари и вещи и

унищожаване на чуждо имущество.

През 2023 г. към комисията работиха 3 обществени възпитатели, упражняващи надзор над 3 лица с рецидив в проявите.

Проведени са акции и кампании:

- ✓ Две театрални представления – форум театър „Да обичаш на инат“ и „Спасителят“ – третиращи темите за насилието в училище и превенция злоупотребата с наркотични вещества;
- ✓ Лятна академия „Ваканция 2023“ –м. август 2023 г.;
- ✓ „Здравей, училище“ — на всички първокласници са подарени книжка с приказки по повод първия учебен ден;
- ✓ Демонстрационен турнир по волейбол –м. септември 2023 г. – участваха над 70 ученици от всички училища в общината.

• Логопедична работа.

В две от детските градини има назначен логопед и са сформирани 2 логопедични групи, в които са обхванати 41 деца. В общинските училища има формирани 13 бр. логопедични групи. Рехабилитацията на говора и на комуникативните нарушения се осъществява от логопеди от РЦПППО и от екипите към двете средни училища. Обхванати са 120 ученици.

Необходими са мерки за разширяване на обхвата на логопедичната диагностика, за осигуряване на повече квалифицирани специалисти и за подобряване на условията за достъп до логопедична грижа.

5. Допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата и учениците се предоставя на следните целеви групи:

Деца и ученици със специални образователни потребности (СОП); Деца и ученици в риск;

Деца и ученици с хронични заболявания; Деца и ученици с изявени дарби

Във връзка с осигуряването на допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в общинските образователни институция е обобщена следната информация относно:

• **Осигуреност с педагогически специалисти за предоставяне на допълнителна подкрепа в ДГ и училища.**

В общинските детски градини, които не прилагат делегиран бюджет, педагогическите специалисти за предоставяне на допълнителна подкрепа на децата се осигуряват чрез проектно финансиране и/или чрез целево финансиране по реда и условията на Наредбата за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, както и предоставени от други институции (РЦПППО - Бургас) и социални услуги в общността.

В 2 от общинските училища е разкрит щат и са назначени училищни психолози. В 4 е разкрита длъжност за „педагогически съветник“, а в 2 са назначени логопеди на пълно работно време. Щатната численост, която се обезпечават от бюджетите на общинските училища за педагогически специалисти е недостатъчна и се допълва от специалисти от РЦПППО – Бургас.

• Достъпна архитектурна среда:

Във всички училища са изградени външни рампи и адаптирани санитарни помещения, които осигуряват достъп на учениците с двигателни увреждания. В СУ „Христо Ботев“ има изграден асансьор.

Най-често допълнителната подкрепа включва работа по конкретен случай, психосоциална-

рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и рехабилитация на физически увреждания.

- **Социални услуги в подкрепа на приобщаващото образование.**

Децата и учениците, нуждаещи се от допълнителна подкрепа имат възможност да ползват и социални услуги в Център за социална рехабилитация и интеграция „Св. Анна“, център за обществена подкрепа и Дневен център за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства „Детски свят“. Социалните услуги се предоставят на базата на извършена оценка на потребностите и изготвен индивидуален план за подкрепа. Към всеки случай се подхожда индивидуално и мултидисциплинарно, като се цели да се разкрие и ангажира потенциала на всяко дете с цел преодоляване/компенсиране на дефицитите в състоянието му.

В ЦСРИ са обхванати 6 деца от ДГ и 31 ученици, от тях 10 – логопедична терапия; 27 – педагогическа подкрепа; 39 – социална рехабилитация; 12 – двигателна рехабилитация.

В ЦОП са обхванати 5 деца и 16 ученици – психологическа подкрепа; 6 ученици – социално-педагогическа подкрепа; 7 деца и 4 ученици – логопедична терапия.

В ДЦПДУТС – 5 деца, посещаващи детска градина ползват комплексно психологическа подкрепа, педагогическа подкрепа, логопедична терапия и обучение за придобиване на умения, 2 деца ползват и двигателна рехабилитация. Учениците, ползващи услуги в Дневния център са 14. Комплексно се ползват услугите психологическа подкрепа, педагогическа подкрепа, логопедична терапия, двигателна рехабилитация и обучение за придобиване на умения.

Във връзка с ранното оценяване на потребностите и превенцията на обучителните затруднения е наложително в детските градини да се разкрият работни места за психолози и логопеди. Към настоящия момент в детските градини работи 1 логопед, който не успява да обхване всички нуждаещи се от подкрепа деца. Психологическа подкрепа се ползва единствено чрез РЦПППО или в социалните услуги в общността.

IV. Анализ на вътрешните (силни и слаби страни) и външните (възможности и заплахи) за средата фактори (SWOT)

Силни страни	Слаби страни
<p>обро териториално разпределение на мрежата от детски градини и училища и осигурен достъп до предучилищно и училищно образование, вкл. професионално.</p> <p>Целенасочена и последователна политика за подобряване на обхвата в предучилищното образование чрез осигуряване на безплатен и сигурен транспорт за всички деца.</p> <p>Създадени условия за социално включване и подобряване на качеството на предучилищното образование и училищната готовност на децата чрез въвеждане в общинските детски градини задължителна предучилищна подготовка за децата, навършили 4 — годишна възраст .</p> <p>Осигурени условия за едносменен режим и целодневна организация на обучението с обедно хранене на всички ученици в общинските училища.</p> <p>Създадени условия за професионално образование с подкрепата и в партньорство с бизнеса, осигуряващо възможност за последваща трудова реализация в региона.</p> <p>Осигурена образователна STEM- среда в три общински училища.</p> <p>Осъществена подкрепа на процеса за дигитализация в образованието в малките населени места.</p> <p>Въведено обучение за придобиване на дигитални умения и осигурен достъп до дигитални ресурси.</p> <p>Създадени условия за мрежи и партньорство между общинските образователни институции, между образователните институции и други институции, вкл. НПО,</p>	<p>Неблагоприятна демографска ситуация и отрицателен естествен прираст.</p> <p>Ниско ниво на познавателни и социално-емоционални умения у деца, за които българския език не е майчин и/или живеят в семейства с нисък образователен статус на родителите.</p> <p>Наличие на „разделена“ грижа за децата в ранна детска възраст от 0 до 3 г., обезпечена предимно чрез проектно финансиране.</p> <p>Незадоволително ниво или липса на умения за прилагане на дигиталните технологии и инструменти на участниците в образователния процес /деца, учители, родители/.</p> <p>Застаряване в учителската професия, наличие на учители без необходимата квалификация и/или с недостатъчно професионален опит.</p> <p>Недостиг на квалифицирани учители и педагогически специалисти за осъществяване на дейностите по приобщаващо образование.</p> <p>Трудности при персонализация на обучението в зависимост от потребностите и интересите на конкретното дете или ученик.</p> <p>Трудности, свързани с работа в мултикултурна среда.</p> <p>Необходимост от осигуряване на достъпна архитектурна среда в голяма част от образователните институции.</p> <p>Необходимост от подобряване на комуникацията и единен подход между институциите, НПО, социалните услуги и др.</p>

<p>читалища, социални услуги и др.</p> <p>Прилагане на програми за превенция и компенсирани на обучителни трудности.</p> <p>Подобряване на материалната база на училищата и детските градини.</p> <p>Осигуряване на подкрепяща среда на децата и учениците със специални образователни потребности.</p> <p>Създадени условия за развитие на креативност, творчество и иновации, занимания по интереси и извънкласни дейности.</p> <p>Активност на общинската администрация и на общинските образователни институции по отношение на решаване на проблеми на образованието, включително във връзка с приобщаващото образование, чрез участие в проекти в оперативни програми, подкрепени от ЕС и др. донорски програми;</p> <p>Осигуряване на проектно финансиране по национални, европейски и международни финансови инструменти за реализиране на образователни политики и приоритети.</p> <p>Наличие на добър административен капацитет на Община Карнобат и на екипите на общинските образователни институции за реализация на проекти в образованието, включително с фокус върху приобщаващото образование.</p> <p>Създадени условия за родителско и гражданско участие в живота на образователните институции и в процеса на управление на образованието</p> <p>Реализирани инвестиции в обновяване и подобряване на материалната база в общинските детски градини и училища.</p>	<p>В подкрепа на личностното развитие на децата и учениците.</p> <p>Трудности при изграждане и развиване на ефективни училищни общности и трайно взаимодействие с родителите за подобряване на резултатите от обучението, възпитанието и социализацията на децата и учениците.</p> <p>Недостатъчен мониторинг и оценка на въздействието от дейностите за подкрепа за личностно развитие и обмяна на практики за приобщаващо образование.</p> <p>Липса на добър опит и практика за осъществяване на приобщаващо образование в пандемична ситуация или в локдаун.</p>
<p>Възможности</p>	<p>Заплахи</p>

<p>Държавна и общинска финансова подкрепа за обхващане на децата в детските градини.</p> <p>Усъвършенстване на механизмите за диференциране на единните разходни стандарти.</p>	<p>Негативни последици и влияние върху образователната система, произтичащо от ограниченията и рисковете от пандемията COVID – 19.</p>
---	--

<p>Делегиране на административни и финансови възможности на директорите на общинските детски градини.</p> <p>Целенасочена подкрепа и развитие на култура за иновации, креативност и споделяне на добри практики в областта на приобщаващото образование чрез обединяване и работа на институции в мрежа и на педагогическите специалисти и учителите в общности.</p> <p>Прилагане на интегриран подход при реализиране на приобщаващото образование.</p> <p>Подобряване на материалната база на образователните институции с оглед функционалната им пригодност за целите на приобщаващото образование.</p> <p>Създаване на възможности за изграждане на достъпна архитектурна среда</p> <p>Подобряване на условията за целодневна организация на обучението.</p> <p>Прилагане на система от мерки за осигуряване на пълен обхват на подлежащите на задължително образование</p> <p>Разширяване на възможностите за занимания по интереси, извънкласни и извънучилищни дейности</p> <p>Квалификация на учителите и педагогическите специалисти за осигуряване на пълноценна подкрепа за личностно развитие</p> <p>Развитие на система от мерки и стимули за привличане и мотивиране на млади учители и повишаване на привлекателността и авторитета на учителската професия</p> <p>Повишаване на мотивацията и ангажираността на родителите в процеса на формулиране и осъществяване на образователните политики и засилване участието им в живота на образователните институции.</p>	<p>Негативни демографски и миграционни процеси.</p> <p>Намаляване броя на децата в малките населени места</p> <p>Повишаване на дела на децата, чийто майчин език не е български и голям брой деца/ученици с обучителни трудности поради недостатъчно владееене на български език.</p> <p>Застаряващ педагогически персонал и липса на достатъчно млади квалифицирани и мотивирани учители, способни да прилагат иновативни подходи и дигитални технологии.</p> <p>Слаба заинтересованост и ангажираност на значителна част от родителите на деца и ученици</p> <p>Слаба мотивация за учене при част от учениците.</p> <p>Недостатъчна квалификация на учители и педагогически специалисти за осъществяване на процеса на приобщаващо образование</p> <p>Липса на национален стандарт за ранна детска грижа</p>
---	--

Изводи

- Мрежата от образователни институции в Община Карнобат е териториално разгърната и осигурява достъп до предучилищно и училищно образование за децата и учениците от всички населени места на територията на общината и от населени места от съседни общини. Осигурени са условия за средно професионално образование в Професионална гимназия по селско стопанство, гр. Карнобат.

- Налични базови условия и ресурси за осъществяване на подкрепата за личностно развитие на децата и учениците в институциите в системата на предучилищното и училищното образование, съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги.

- Дейностите за развитие на дарбите и интересите на децата и учениците са разнообразни и имат традиции. Извънкласна и извънучилищна дейност се организира за всички деца и ученици в съответствие с техните интереси и потребности от НЧ „Димитър Полянов -1862 г.“, както и в образователните институции чрез проектно и/или целево финансиране. Използват се и ресурсите на мрежата от народни читалища в населените места на територията на общината и на разкритите социални услуги в общността.

- На територията на Община Карнобат няма общински център за ресурсно подпомагане и допълнителната подкрепа се предоставя от специалисти от Регионалния център на територията на гр. Бургас. При необходимост тази подкрепа се реализира от социални услуги в общността по проекти и/или може да бъде възлагана и на лицензирани доставчици на услуги.

- Общината и образователните институции прилагат целенасочена политика и междуинституционални механизми за превенция на отпадането на децата и учениците от образователната система. Необходимо е развитие на училищни общности, които да взаимодействат координирано за предотвратяване на риска от напускане на образователната система.

- Моделът на „образователният медиатор“ / социален работник доказва своята ефективност, включително и по отношение на приобщаващото образование. Образователната медиация и посредничество е необходимо да получи устойчивост и развитие, като държавно делегирана дейност по аналогия на здравната медиация.

- Община Карнобат е разработила самостоятелно и продължава да прилага цялостни политики за обезпечаване на дейностите за подкрепа на личностно развитие, чрез финансиране на общински програми и проекти за спорт, превенция, здраве и социални дейности, осигуряване на специалисти.

- Създадени са условия за сътрудничество, партньорство и споделени ангажименти между участниците в процеса на образование, като е необходимо да бъдат въведени процедури за повишаване на координацията и ефективността от комуникацията и взаимодействието между тях.

- Осигуряват се допълнителни финансови ресурси по проекти, финансирани със средства по различните национални, европейски и международни програми и финансови инструменти, за целите на приобщаващото образование и в подкрепа на личностно развитие на децата и учениците и към постигане на положително въздействие върху местната общност.

- В образователните институции в системата на предучилищното и училищно образование се прилагат планове за квалификация на педагогическите специалисти, но е необходима целенасочена квалификация на учителите за придобиване на компетентности и умения за приобщаващо образование. Броят на педагогическите

специалисти като детски и училищни психолози, логопеди и др. е недостатъчен и се осигурява чрез проекти или социални услуги.

Заключение

Законът за предучилищно и училищното образование и Наредбата за приобщаващо образование определят регламентите на приобщаващото образование, като разписват междусекторните политики, интегрирана грижа и споделянето на ангажиментите между институциите в грижата и подкрепата на всички деца и ученици, съобразно техните потребности, интереси и с оглед създаване на оптимални условия и възможности за личностно развитие и участие във живота на общността.

Ценностите за личностното развитие и принципите на приобщаващото образование, което е част от правото на образование на всяко дете и ученик, изискват ангажираност на всички институции и заинтересовани страни, както и отговорното участие на родителската общност.

Приобщаващото образование е динамичен процес, който протича в реална среда и налага иновативни, адекватни и навременни мерки в съответствие с факторите на външно въздействие на средата, особено при неочаквани и продължителни пандемии като COVID-19, и използване в максимална степен консолидирано и гъвкаво наличните ресурси за преодоляване на последиците.

Приобщаващото образование изисква диалог и координиране на усилията между всички участници в образователния процес, органите на управление на държавно и местно ниво, с цел осигуряване на физическа, психологическа и социална подкрепа на децата и учениците за развиване на способностите и уменията на всяко дете и ученик, особено в ситуации, налагащи неприсъствено обучение, социална дистанция и изолация.

Анализът на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Карнобат е приет от Общински съвет Карнобат с Решение № .....